

# האשה נקנית פרק ראשון קידושין כא.

## עין משפט נר מצוה

ראי א מיי פ"ב מהל'  
מטות הלכה ב:  
רב ב מיי שם פ"א  
הלכה י:  
ר"ג ג מיי שם פקד יב  
הלכה ב:  
ר"ד ד מיי שם פקד יא  
הלכה י:  
ר"ו ה מיי פקד ב מהל'  
עבדים הל' ז:

### מוסף רש"י

בתי הצרים. כמרגמו  
פליחא עיריות פמוות  
מלין חומה (ויקרא כב  
לא) וכי יש לך  
אדם בישראל שאין לו  
גואל. אם אין לו בן או  
בת או אח יש לו קרוב עד  
יעקב אבינו הקרוב קרוב  
יושב (ב"ק קט"ו). קשיא.  
אלא לא מיתוסב (סנהדרין  
ק"ב). מי שאינו בגאול  
באלה. נמכר לישראל לא  
כמיב ביה גאולת קרובים,  
דלא נפקא לן מוהפדה אלא  
גאולת עמיה (ע"ר סו).

### מוסף תוספות

א. דהיינו דן אותו ק"ו  
דברייא דהיינו אומר נמי  
בבתי ערי חומה שאינו  
לזה וגואל וגואל לחצאין  
הדוח ילפינן גאולתו  
משדה אחוזה. מוס'  
הכ"ש. ב. גמ' קרקע  
מקרקע ניתח לה למילף.  
מוס' הכ"ש ועי' מהרש"א.

הך כרייתא דקאמר דאינו לזה וגואל וגואל לחצאין מיירי אם לא נכתב  
אם גאל יגאל<sup>א</sup> דה"ג קאמר לעיל שיכול וי"ל דמשמע ליה כל שיטת  
הכרייתא אף לפי האמת לומר דכתיב נמי אם גאל יגאל דאי לאו הכי  
אמאי נקט כל שיטה זו שאינה קיימת הוה מצי למינקט ק"ו מע"ע מה

ע"ע שיפה כמו שיואל ציובל אפ"ה  
אינו לזה וגואל וגואל לחצאין כדכסמוך  
מקדיש שדורע כמו (ע) אם הגיע יוצל  
אינה נגאלת ומתחלקת לכהנים אינו  
דין שאין לזה וגואל וגואל לחצאין ועל  
ק"ו זה ליכא למיפרך מידי אלא  
פשיטא דהאי יוכיח מיירי אף לפי  
האמת בטר דכתב אם גאל יגאל וא"ת  
מ"מ אמאי לא נקט האי ק"ו מע"ע  
כיון דליכא למיפרך מידי עלייה וי"ל  
דשדה משדה עילפא ליה למילף:  
**משום דאיכא צמימ ע"ע הנמכר**  
**לעובד כוכבים יוכיח.**  
וא"ת ולמה לי ומלא כדי גאולתו דכתיב  
בשדה אחוזה למימר שאינו גואל  
לחצאין מיפוק ליה בק"ו מע"ע ומה  
ע"ע הנמכר לעובד כוכבים שיפה  
כחו ליגאל מיד ואפ"ה אינו לזה וגואל  
וגואל לחצאין כדכסמוך מוכר שדה  
אחוזה שדורע כמו ליגאל מיד דכתיב

במספר שני תבואות (ויקרא כה) ע אין  
דין שאין לזה וגואל וגואל לחצאין וי"ל  
דלדבריה אית לן למימר אפ"כא ומה  
מקדיש שדורע כמו ליחלק לכהנים  
ציובל ואפ"ה לזה וגואל וגואל לחצאין  
מוכר שיפה כמו שחומר לעבדים ציובל  
אינו דין שזה וגואל וגואל לחצאין  
וכ"ת מה למקדיש שיפה כמו ליגאל  
מיד תאמר דמוכר שדורע כמו ליגאל  
מיד מ"מ צמי החלרים שיפה כחן  
ליגאל מיד מצינו למיגמר מהאי ק"ו  
להיות לזה וגואל וגואל לחצאין ומאחר  
דחזין צמי החלרים שדה אחוזה נמי  
מפקי' ליה להאי דינא דמרחיהו בחד  
פרש' כתיבי על שדה הארץ יחשב ולהכי  
אצטרין ומלא כדי גאולתו דכתיב  
במוכר שדה אחוזה לומר שאינו לזה  
וגואל וגואל לחצאין דס"ד למילף  
ממקדיש כדפרישית ומהשתא ילפינן  
נמי צמי החלרים מינייה שאין לזה  
וגואל וגואל לחצאין:

**מאי** בבב' לכתוב גאולה תתנו  
לארץ ושמינן שדה אחוזה  
לקובעו חובה וצמי החלרים בכלל  
וא"ת לימא דלמי לרבות עבד עברי  
יש לומר דמשמע ליה דלמי לרבות  
מידי דגאולת קרקע דכתיב וכל  
ארץ משמע דוקא ארץ מרבינן:  
לקובעו

ליה רבנן לרב אשי ואמרי לה רבינא לרב אשי בשלמא למ"ד לרבות  
בתי ערי חומה היינו דכתיב בכל אלא למ"ד לרבות בתי הצרים מאי בכל  
קשיא איתביה אביי<sup>ב</sup> מה ת"ל יגאלנו יגאלנו ג' פעמים לרבות כל  
הגאולות שנגאלות כסדר הזה מאי לאו בתי ערי חומה ועבד עברי לא בתי  
הצרים ושדה אחוזה בתי הצרים ושדה אחוזה בהדיא<sup>ג</sup> כתיב על שדה הארץ  
יחשב כדאמר רב נתמן בר יצחק<sup>ד</sup> לקרוב קרוב קודם ה"ג לקרוב קרוב קודם  
היכא איתמר דר"ג בר יצחק אהא דאיבעיא להו עבד עברי הנמכר לישראל  
נגאל לקרובים או אינו נגאל לקרובים אליבא דרבי לא תבעי לך דאמר  
<sup>ה</sup>מי שאינו נגאל באלה נגאל בשש אלמא לא מופרק כי תיבעי לך אליבא  
דרבנן מאי ילפינן שכיר שכיר ולא דרשי יגאלנו או דילמא יגאלנו לזה ולא  
לאחר<sup>ו</sup> ת"ש בכל גאולה תתנו לרבות בתים ועבד עברי מאי לאו בתי ערי חומה  
ועבד עברי הנמכר לישראל<sup>ז</sup> לא עבד עברי הנמכר לעובד כוכבים עבד עברי  
הנמכר לעובד כוכבים בהדיא כתיב ביה<sup>ח</sup> או דודו או בן דודו יגאלנו  
ההוא

הא רבנן. ללא יהבי טעמא לקרא ואמרי דהורע כמו כדאל מילתא  
הורע נמי במילתא אחרייתא בר מהיכא דגלי ביה קרא וצמתי ערי  
חומה גמרינן גאולה גאולה משדה אחוזה והא דקא חמינא דבית  
צעיר חומה לזה וגואל כו' לר"ש קאמינא דיהיב טעמא לקרא: **סני**  
**חא.** (ה) המוכר בית צעיר חומה לזה

וגואל כו': **איכא למיפרך.** ביה מתנינן  
דלכרעה קרא למקדיש שיליה ויגאל  
משום דהא אחי ליה מדינא של מוכר  
בית צעיר חומה שאין לזה וגואל:  
**מה למוכר בית צעיר חומה שכן**  
**הורע כמו לגאול לעולם.** משנה  
ראשונה ואיך: **סאמר במקדיש שיפה**  
**כחו לגאול לעולם.** לעולמו של יוצל אם  
לא מוכר ההוצר דאין מתחלקת  
לכהנים עד היוצל: **מוכר שדה אחוזה**  
**יוכיח כו' לעולם.** עד היוצל וציובל חומר'  
בלא פדיון: **אף אני אביא מקדיש.**  
לפיכך הוצרך אם גאל יגאל לומר  
שזה וגואל: **בשנה שניה.** דמוכר

שדה אחוזה אין המוכר יכול לגאול  
עד שתבוא שנה שלשית ומוכר בית  
צעיר חומה אינו גואל אלא בראשונה  
נמלא שאין זה זה גואל צעיר צעיר:  
**עבד עברי וכו'.** כדאמר לעיל (דף כ:)  
ונגאל כולו ולא לחצו ואין לזה וגואל  
דהא או השיגה כתיב (ויקרא כה): **נגאל**  
**בקרובים.** על כרחו של לוקח  
כדאשכחן בשדה אחוזה (סס) וכל  
גואלו הקרוב אליו וגו': **אף האי נמי**  
**אין נגאל לחצאין.** לרבנן פכעני  
ליה דאמרי לעיל אין נגאל לחצאין  
ונימא נמי דלהכי גמר דנגאל בקרובים:  
**או דילמא כי כסיב.** גאולתו בשדה  
אחוזה למעט חצאין הוא דכתיב  
שנאמר (סס) ומלא כדי גאולתו כדי  
כולו ולא כדי חצו הילכך כי חור כתב  
ג'ש לממכר (ה) אחרת מילתא הוא דכתיב  
ולא למיגמר גאולת קרובים דלאו לגבי  
גאולתו כתיבי: **ככל גאולה ספנו.**  
ובכל ארץ אחת חובה גאולה תתנו לארץ  
קרא יתירה הוא ולא פירש למאי אתא:  
**לרבות כסים ועבד עברי.** שיהו נגאלין  
לקרובים: **צמי החלרים.** עיריות שאין  
מוקפות חומה מימות יהושע: **על שדה**  
**הארץ יחשב.** הרי ען כשדה אחוזה:  
**לקובעו יחשב.** על הקרובים: **וי יש לך**  
**אדם בישראל.** מנוטלי חלק בארץ שאין  
לו גואליו מורע יעקב צעוד אחד מכל  
ישראל קיים הוא קרוב לו: **אלא יש**  
לו. גואליו אכל אין הגואל רוצה ליקח  
ולימדה הכתוב שהרשות ביד הקרוב:  
**חובה.** והאי כי לא יהיה לו גואל דריש  
בשאי אפשר ביד הראוי לירשו ליגאל  
ואין הגאולה מוטלת אלא על הקרוב  
מן הכל: **מאי בכל.** נכתוב גאולה  
תתנו לארץ: **מה ס"ל.** צעוד עברי  
הנמכר לעובד כוכבים: **לרבות כל**  
**הגאולות.** העומדות ליגאל שיהא נגאל  
כסדר הזה. קס"ד שיהו נגאלין לקרובים  
בא ללמדנו: **ועבד עברי.** הנמכר לישראל  
דלא כתיב ביה גאולת קרובים: **לקרוב**  
**קרוב קודם.** דגבי שדה אחוזה כתי' וכל  
גואלו הקרוב אליו ולא פ"ה הקרוב קרוב  
קודם כי הכא דפריש דודו כרישא ואם  
אין לו דוד בן דודו ואי לאו משאר בשרו:  
**מי שאינו נגאל באלה נגאל בשש.**  
אלמא ס"ל דאין נגאל בקרובים:  
יגאלנו. כתיב בנמכר לעובד כוכבים  
גבי קרובים ומשמע מיעוטא:  
ההוא

(א) לקמן סח: וסס נאמן,  
(ב) עריק לא. א. ג. א. א. א.  
נוסף: תאמר בהקדש שיפה  
כחו ליגאל מיד. (ד) לעיל  
ה: (לקמן עה). כריכות  
לה. יצמות עו. מיר מ.  
צ"מ ד. פי: סנהדרין  
סו. וצמיס ה. יא. ט.  
חולין קיד. וצ"ק ו. (פסח)  
פסח ד: מנחות ו. ס:  
(ז) נכתי' טספ: ולא ראי'  
זה כדאי וזה. (ו) נכתי':  
גאולתו. (ז) מ"כ פירש  
בטר פקד. (ח) צ"ק קט.  
סנהדרין סח: (ט) פסיקתא  
פירש בטר מ"כ פירש  
בטר פקד. (י) נכתי'  
נוסף: ביה. (יא) צ"ק י:  
(ט) לעיל טו. (ט) לעיל  
שם. ע"ש. (ט) נכתי':  
נמכר. (ט) נ"ל אהא.  
(כ"ט) (ט) נכתי' שסס.  
(ט) נכתי' איתו.

### תורה אור השלם

- ובכל ארץ אחוזהכם  
גאולה תתנו לארץ:  
ויקרא כה כד
- ובתי הצרורים אשר  
אין להם חמה קרובי על  
שדה הארץ יחשב גאולה  
תתנה לו ויביל יצא:  
ויקרא כה לא
- כי ימורק אחיך וקבר  
מאחזתו וכל גאולו הקרוב  
אליו ונגאל את ממכר  
אחיו: ויקרא כה כה
- ואיש לא יתנה לו  
גאל והשיגה ידו וקוצא  
כדי גאולתו:  
ויקרא כה כו
- או דודו או בן דודו  
יגאלנו או משאר בשרו  
ממשפחתו יגאלנו או  
השיגה ידו ונגאל:  
ויקרא כה מט